

LOKAAL SAMENWERKEN WERKT! ***een overzicht van samenwerking tussen IVN en KNNV-afdelingen***

Dit document is bedoeld als een staalkaart van de grote diversiteit aan samenwerking en samenwerkingsmogelijkheden tussen IVN en KNNV op lokaal niveau.

De afgelopen jaren nemen de contacten tussen KNNV en IVN en het aantal gemeenschappelijke activiteiten behoorlijk toe: in 2017 al weer in meer afdelingen, en met meer activiteiten dan in 2016. Vooral excursies en natuurwandelingen, lezingen en cursussen worden vaak samen gedaan. Ook wordt er op steeds meer plaatsen een gezamenlijk blad uitgegeven.

Dankzij deze samenwerking kunnen we onze kennis bundelen en de inzet van onze vrijwilligers effectiever ten goede laten komen aan een brede doelgroep. Zo bereiken we meer mensen met een sterker aanbod rond natuurbeleving, -educatie en -bescherming.

Het landelijk samenwerkingsverband waar naast IVN en KNNV nu ook de Heimans & Thijssse Stichting toe behoort, stimuleert en ondersteunt de samenwerking. Zoek je naar samenwerking, schroom dan niet om contact op te nemen met het samenwerkingsloket. Wij hebben een aantal afdelingen bezocht en we willen jou ook graag van dienst zijn: vraag erom!

Dit document wordt zoveel mogelijk actueel gehouden en daarom vragen wij dan ook om het ons te laten weten als er aanvullingen of veranderingen zijn.

Samenwerkingsloket:

Rolf Boersma (IVN): rolf.boersma@ziggo.nl, tel. 06-49652055

Bart Heijne (KNNV): knnvbartheijne@xs4all.nl; tel. 0318-618327, 06-55061023

Yvonne van Putten (KNNV): yvonne.van.putten@knnv.nl, tel. 030-2314797

Rien Cardol (IVN): r.cardol@ivn.nl, tel. 06-48353808

De top-tien van lokale samenwerking:

1. Gezamenlijk georganiseerde lezingen – p 2
2. Adverteer en werf bij elkaar – p 2
3. Doe het samen in de heemtuin – p 3
4. Samen wandelen en op excursie – p 3
5. Cursussen: natuurlijk met elkaar – p 4
6. Maak gebruik van elkaars faciliteiten – p 4
7. Vier feesten en jubilea samen – p 5
8. Zet een gecombineerde werkgroep op – p 5
9. Een gezamenlijk blad – p 6
10. Bestuurslid in beide besturen – p 6

geactualiseerd tot april 2017

Gezamenlijk georganiseerde lezingen

Een veelvoorkomend initiatief is dat afdelingen lezingen voor elkaars leden (gratis) open stellen en dat op elkaars websites en in de nieuwsbrieven en afdelingsbladen te publiceren. Sommige afdelingen stemmen lezingencycli op elkaar af of organiseren dat samen en dat bevalt prima. Samenwerking op het gebied van lezingen gebeurt bijvoorbeeld tussen:

KNNV afdeling	IVN afdeling	Regio
KNNV Groningen	IVN Bellingwedde	Groningen
KNNV Oost Groningen	IVN Veenkoloniën Stadskanaal	Groningen
KNNV Assen	IVN Assen	Drenthe
KNNV Oost-Achterhoek	IVN Oost Achterhoek	Gelderland / Achterhoek
KNNV Arnhem e.o.	IVN Arnhem	Gelderland / Veluwe
KNNV Apeldoorn	IVN Apeldoorn	Gelderland / Veluwe
KNNV Nijmegen	IVN Rijk van Nijmegen	Gelderland / Rivierenland
KNNV Amersfoort	IVN Amersfoort	Utrecht
KNNV Stichts-Hollandse Polderland	IVN Woerden	Utrecht
KNNV Utrecht	IVN Vecht-Plassengebied	Utrecht
KNNV Zeist Heuvelrug Kromme Rijn	IVN Heuvelrug en Kromme Rijn	Utrecht
KNNV Gooi	IVN Gooi en omstreken	Noord-Holland
KNNV Haarlem e.o.	IVN Zuid-Kennemerland	Noord-Holland
KNNV Zoetermeer	IVN Zoetermeer	Zuid-Holland
KNNV Delfland	IVN Delft e.o.	Zuid-Holland
KNNV Den Haag	IVN Den Haag	Zuid-Holland
KNNV Drechtsteden	IVN Dordrecht	Zuid-Holland
KNNV Leiden e.o.	IVN Leiden	Zuid-Holland
KNNV Bollenstreek	IVN Leiden	Zuid-Holland
KNNV Gouda e.o.	IVN IJssel en Gouwe	Zuid-Holland
KNNV Roosendaal	IVN Roosendaal	Noord-Brabant / West Brabant
KNNV Breda	IVN Mark & Donge	Noord-Brabant / West Brabant
KNNV Alkmaar/Den Helder	IVN Noord-Kennemerland	Noord-Holland

Adverteer en werf bij elkaar

IVN Mark & Donge werft onder haar leden voor de KNNV-cursus 'Basiscursus Wilde Planten' van KNNV afdeling Breda middels vermelding op haar website. KNNV afdeling Zwolle e.o. werft op haar website voor 'De Groendoeners', de jeugdnatuurclub van IVN Zwolle, maar ook voor bijvoorbeeld lezingen van IVN.

Doe het samen in de heemtuin

De heemtuin groep onderhoudt en beheert al dertig jaar de heemtuin van de Gemeente Lelystad in het Stadspark. Een bijzondere tuin, met wilde planten die van nature in Nederland voorkomen. Veel planten in de tuin groeien ook in Flevoland. De heemtuin groep bestaat uit een tiental enthousiaste vrijwilligers van IVN, KNNV en Landschapsbeheer Flevoland.

In Noord-Brabant bestaat het Natuurplatform Helmond, een samenwerkingsverband van vijf Helmondse natuurorganisaties waaronder IVN en KNNV. En samen werken ze in Natuurtuin De Robbert.

Samen wandelen en op excursie

Natuurwandelingen en excursies lenen zich goed voor gezamenlijk optreden. Het is heel goed mogelijk om hierbij zowel leden van IVN als van de KNNV samen een boeiende ervaring te bezorgen. Een mooi voorbeeld is de zogenaamde dinsdag en woensdaggroep van de KNNV afdeling Alkmaar/Den Helder met de IVN afdeling Noord-Kennemerland. Iedere week wordt er weer een ander gebied bezocht en dat bevalt de deelnemers prima. De deelnemers vullen elkaar op een natuurlijke wijze aan qua kennis en belangstelling. De een weet veel van vogels, de ander weer meer van mossen. De een vertelt graag en de ander luistert graag.

Samenwerking op het gebied van excursies kennen we al bijvoorbeeld tussen:

KNNV afdeling	IVN afdeling	Regio
KNNV Assen	IVN Assen	Drenthe
KNNV Zwolle e.o.	IVN Zwolle	Overijssel
KNNV De Noordwesthoek	IVN Noordwest-Overijssel	Overijssel
KNNV Hengelo Oldenzaal	IVN Hengelo	Overijssel
KNNV Deventer	IVN Deventer	Overijssel
KNNV Oost-Achterhoek	IVN Oost Achterhoek	Gelderland / Achterhoek
KNNV Noordwest Veluwe	IVN Nijkerk Noordwest Veluwe	Gelderland / Veluwe
KNNV Apeldoorn	IVN Apeldoorn	Gelderland / Veluwe
KNNV Nijmegen	IVN Rijk van Nijmegen	Gelderland / Rivierenland
KNNV Gooi	IVN Gooi en omstreken	Noord-Holland
KNNV Walcheren	IVN Walcheren	Zeeland
KNNV Roosendaal	IVN Roosendaal	Noord-Brabant / W-Brabant
KNNV Alkmaar/Den Helder	IVN Noord-Kennemerland	Noord-Holland

geactualiseerd tot april 2017

Cursussen: natuurlijk met elkaar

Er worden door afdelingen in gezamenlijkheid allerlei cursussen georganiseerd. Voorbeelden zijn een cursus vogelherkenning, een basiscursus paddenstoelen, een minicursus kennismaken met winterwatervogels, een cursus landschapsecologie. Je kunt het zo gek niet bedenken of er is een cursus voor die wordt gegeven door KNNV en IVN gezamenlijk of voor elkaars leden:

KNNV afdeling	IVN afdeling	Regio
KNNV Assen	IVN Assen	Drenthe
KNNV Zwolle e.o.	IVN Zwolle	Overijssel
KNNV De Noordwesthoek	IVN Noordwest-Overijssel	Overijssel
KNNV Deventer	IVN Deventer	Overijssel
KNNV Hengelo-Oldenzaal	IVN Hengelo	Overijssel
KNNV Amersfoort	IVN Amersfoort	Utrecht
KNNV Haarlem e.o.	IVN Zuid-Kennemerland	Noord-Holland
KNNV Drechtsteden	IVN Dordrecht	Zuid-Holland
KNNV Gouda	IVN IJssel en Gouwe	Zuid-Holland
KNNV Tilburg	IVN Tilburg	Noord-Brabant / Het Groene Woud
KNNV Apeldoorn	IVN Apeldoorn	Gelderland / Veluwe
KNNV Nijmegen	IVN Rijk van Nijmegen	Gelderland / Rivierenland
KNNV Arnhem	IVN Regio het Maasdal	Gelderland / Rivierenland / Het Maasdal
KNNV Alkmaar/Den Helder	IVN Noord-Kennemerland	Noord-Holland

Maak gebruik van elkaars faciliteiten

De lezing 'Op reis met de Grauwe Kiekendief' door de werkgroep Grauwe Kiekendief van KNNV afdeling Oost-Groningen vindt plaats in het IVN-gebouw, de Nieuwe Gaarde te Stadskanaal. De KNNV afdeling Eindhoven heeft haar activiteiten en archief in gebouw D'n Aard van IVN Veldhoven-Eindhoven-Vessem. KNNV Gooi en IVN Gooi en omstreken maken, samen met andere natuurorganisaties gebruik van werkschuur van het Goois Natuur Reservaat als "eigen clubhuis".

geactualiseerd tot april 2017

Feesten, Jubilea, Ledenvergaderingen en andere evenementen

Vier je feestje samen! Allerlei evenementen kunnen aanleiding zijn de banden nauwer aan te halen. Voorbeelden te over:

KNNV afdeling	IVN afdeling	Evenement
KNNV Groningen	IVN Groningen-Haren	Jaarvergadering
KNNV Assen	IVN Assen	Wijkfeest Assen-Oost
KNNV Gooi	IVN Gooi en omstreken	Jubilea en uitgaansdag
KNNV Vriezenveen	IVN Almelo	Landschapsbeheer
KNNV De Noordwesthoek	IVN Noordwest-Overijssel	Nieuwjaarsreceptie
KNNV Zwolle e.o.	IVN Zwolle	Voorjaarsweekend
KNNV De Noordwesthoek	IVN Noordwest-Overijssel	Jubilea
KNNV Arnhem e.o.	IVN Arnhem	Nieuwjaarsbijeenkomst
KNNV Deventer	IVN Deventer	Padden overzetten
KNNV Zeist Heuvelrug Kromme	IVN Heuvelrug en Kromme Rijn	Nieuwjaarsreceptie Rijn
KNNV Stichts-Hollandse Polderland	IVN Woerden	Oogstfeest
KNNV Zwolle e.o.	IVN Zwolle	Landschapsbeheer
KNNV Haarlem e.o.	IVN Zuid-Kennemerland	Nieuwjaarsbijeenkomst
KNNV Zoetermeer	IVN Zoetermeer	Westerparkdag
KNNV Tilburg	IVN Tilburg	Regelmatig bestuurlijk overleg
KNNV Doetinchem	IVN De Oude IJsselstreek	Nieuwjaarsbijeenkomst
KNNV Wageningen e.o.	IVN Veenendaal-Rhenen	Publieksdag
KNNV Den Haag	IVN Den Haag	Nieuwjaarsbijeenkomst, afdelingsweekend
KNNV Oost-Achterhoek	IVN Oost-Achterhoek	Jaarlijks bestuurlijk overleg

Zet een gecombineerde werkgroep op

In Overijssel is een insectenwerkgroep (her-)opgericht met medewerking van KNNV Zwolle e.o. en IVN Zwolle. Daarbij werden ook de doelstellingen samengevoegd: studie, inventarisatie, educatie en publieksgericht. Bij KNNV en IVN Oost-Achterhoek kunnen leden deelnemen in elkaars werkgroepen, zoals de paddenstoelenwerkgroep. Onderzocht wordt of een gezamenlijke plantenwerkgroep tot de mogelijkheden behoort.

geactualiseerd tot april 2017

Een gezamenlijk blad

Steeds meer afdelingen kiezen ervoor om samen een blad te maken. Dat biedt vele voordelen. Zo is het makkelijker om voldoende artikelen te vinden, zijn de kosten lager en is de hoeveelheid werk minder. Daarbij komt nog dat leden van de afdelingen beter op de hoogte zijn van elkaars wel en wee. Een gezamenlijk blad bestaat bij voorbeeld al bij:

KNNV afdeling	IVN afdeling	Regio
KNNV Zwolle e.o.	IVN Zwolle	Overijssel
KNNV Twenthe	IVN Almelo	Overijssel
KNNV De Noordwesthoek	IVN Noordwest Overijssel	Overijssel
KNNV Regio Doetinchem	IVN De Oude IJsselstreek	Gelderland / Achterhoek
KNNV Alkmaar	IVN Noord-Kennemerland	Noord-Holland
KNNV Zeist, Heuvelrug en Kromme Rijn	IVN Zeist, Heuvelrug en Kromme Rijn	Utrecht
KNNV Den Haag	IVN Den Haag	Zuid-Holland
KNNV Oost Groningen	IVN Bellingwedde-Stadskanaal	Groningen

Bestuurslid in beide besturen

In Noord-Limburg wordt het samenwerken bevorderd doordat iemand zowel bestuurslid is van NHGL-Kring Venray als IVN Geijsteren-Venray. Het NHGL (Natuurhistorisch Genootschap in Limburg) is de Limburgse tegenhanger van de KNNV. Soms hebben KNNV en IVN dezelfde voorzitter, zoals bij KNNV Drechtsteden en IVN Dordrecht, en tijdelijk hadden ook KNNV Den Haag en IVN Den Haag dezelfde voorzitter.

Wij geven hieronder twee voorbeelden van een intensieve samenwerking tussen afdelingen van IVN en de KNNV. Deze voorbeelden kunnen andere afdelingen op ideeën brengen om de samenwerking met elkaar in te vullen.

KNNV afdeling Breda en IVN Mark & Donge

Samen publieksactiviteiten organiseren

De publiekswandeling door de binnenstad Breda wordt georganiseerd door de projectgroep Stadsplanten Breda van IVN en KNNV.

Adverteer en werf bij elkaar

IVN Mark & Donge werft onder haar leden voor de KNNV-cursus 'Basiscursus Wilde Planten' van KNNV afdeling Breda middels vermelding op haar website.

geactualiseerd tot april 2017

Samen de Natuurlezingen organiseren

De Natuurlezingen van IVN Mark & Donge worden georganiseerd in samenwerking met de KNNV Breda. Bijvoorbeeld een over mestkevers, zoogdieren in en rond de stad en over de Chaamse Beek.

Project Breda Binnenste Buiten

Breda Binnenste Buiten is een project op initiatief van de KNNV-Breda om de natuur in en rondom de stad beter in beeld te brengen. Zowel op gebied van natuuronderzoek, natuurbeleving als natuurbeheer willen we inwoners meer bij de natuur in hun directe leefomgeving betrekken. Hierin wordt samengewerkt met andere lokale natuurgroepen als IVN Mark & Donge en de West-Brabantse Vogelwerkgroep en met instanties als de gemeente Breda, het waterschap Brabantse Delta, natuurbeheerders. Het project is begin 2016 gestart.

Samen tellen, samen schrijven in de werkgroep

IVN Mark & Donge en de KNNV Breda hebben enkele jaren geleden de 'Werkgroep Stadsplanten Breda' opgericht om de stedelijke plantengroei in kaart te brengen. De teller staat inmiddels op ruim 1100 soorten. In 2015 zijn de laatste km-hokken geteld en dan is het gehele urbane gebied van de gemeente in kaart gebracht. In november 2013 is het boek '*Stadsplanten van Breda*' verschenen. Dat is verkrijgbaar bij de boekhandels in Breda. Zie ook de website www.stadsplantenBreda.nl. Daar zijn vele leuke waarnemingen te zien en 150 plantenbeschrijvingen opgenomen.

Samen sterk in Ruimtelijke Ordening en Milieu

In het Wolfslaaroverleg wordt samengewerkt door natuurverenigingen, zoals West Brabantse Vogelwerkgroep, NMV Markkant, IVN Mark en Donge, KNNV-Breda, en de Bredase Bijenhoudersvereniging. Dit alles om plannen van gemeenten, waterschappen en provincies, die van invloed zijn op de natuur in het werkgebied, constructief-kritisch te bezien en waar nodig inbreng te leveren voor verbetering. Helpt dit niet dan wordt bezwaar aangetekend.

Dubbellidmaatschappen leveren onbewuste samenwerking

Nogal wat actieve leden van IVN, KNNV en andere Groene Groepers zijn van meer dan één vereniging lid. Bij het organiseren van activiteiten zoals Nacht van Nacht, Big Jump, manifestaties als Staatbosbeheer Fair enz. wordt gezamenlijk opgetrokken zonder dat iemand zich ervan bewust is dat dit ook een samenwerkingsvorm tussen verenigingen is.

geactualiseerd tot april 2017

Bijen in Breda

In 2016 is een vierjarig project 'Bijen in Breda' gestart voor het onder de aandacht brengen van de wilde bijen door middel van cursussen en inventarisaties. Het is een samenwerking tussen het Bredaas Bijencollectief, IVN Mark & Donge, KNNV-Breda en de gemeente Breda.

Lage Vuchtpolder

Hierin wordt samengewerkt tussen KNNV, IVN, de Kinderboerderij aangrenzend, de West Brabantse Vogelwerkgroep en de terreinbeheerder SBB. Het betreft een ambitieus plan om daar de weidevogels weer terug te krijgen, alsmede de oorspronkelijke botanische rijkdom. Het gebied grenst direct aan de stad. Het publiek zal vooral in het broedseizoen aangepast gedrag dienen te vertonen.

Samen verder

Op de komende jaarvergaderingen van zowel IVN Mark en Donge als KNNV afdeling Breda wordt een intentieverklaring door de leden vastgesteld met daarin uitgangspunten en doelstellingen voor verdere integratie van beide verenigingen. Er zijn in 2016 concrete stappen afgesproken. Er is geregeld overleg tussen beide besturen. Vanuit de beide verenigingen is er ook samenwerking met andere natuurverenigingen in de regio ('De Baronie'). De samenwerking is in 2016 geformaliseerd.

Voorbeeld van samen besturen: KNNV afdeling Drenthe en IVN Assen

Samen wandelen

KNNV afdeling Assen en IVN Assen organiseren samen de jaarlijkse Snertwandeling, maar ook bijvoorbeeld een fietstocht rond het Zuidlaardermeer, speciaal voor de leden van beide organisaties.

Gezamenlijk georganiseerde lezingen

Sinds 2009 is er een nauwere samenwerking tussen IVN en KNNV in Assen. Daardoor zijn de cursussen en lezingen die de KNNV-Assen organiseert ook toegankelijk voor IVN-leden. En andersom natuurlijk ook, bijvoorbeeld de lezingen Natuur aan Huis en de Libellenlezing stonden open voor leden van de KNNV afdeling Assen en IVN Assen, maar waren met name gericht op inwoners van Assen en omstreken.

Samen op excursie

In 2016 was er bijvoorbeeld een orchideeën excursie naar het Lauwersmeergebied, voor leden van de KNNV afdeling Assen en IVN Assen. En er was een vogelexcursie naar de kijkhutten op Lauwersoog en in de Lauwermeer. Voor leden van de KNNV afdeling Assen, IVN Assen en belangstellenden. Voor 2017 staan er meer op de planning

geactualiseerd tot april 2017

Samen cursus organiseren

KNNV afdeling Assen en IVN Assen organiseerden samen al cursussen voor het algemene publiek zoals Vogelherkenning, Paddenstoelen, Vlinders en Landschapsecologie van het Drentse Landschap. Doel van de cursussen was oprichten van een werkgroep of uitbreiden van bestaande werkgroepen. De plantenwerkgroep is uit dit initiatief ontstaan.

Gezamenlijke werkgroepen

Het samenwerkingsverband KNNV afdeling Assen en IVN Assen beschikt over vijf gezamenlijke werkgroepen: vogelwerkgroep, plantenwerkgroep, mossenwerkgroep, insectenwerkgroep en de natuurbeheergroep. Jeugdgroep De Zevenster is een Scharrelkidsgroep, dus vooralsnog IVN, waarbij ook wel een beroep gedaan wordt op KNNV-ers. Eén van de begeleiders is zelf ook lid van IVN en van KNNV.

Samen de kraam bemensen

Al een aantal jaren is er een gezamenlijke kraam van IVN en KNNV bij de verschillende evenementen in en rondom Assen. Zo stonden het wijkfeest van Assen-Oost IVN-ers en KNNV-ers samen achter de kraam, evenals op het Zomerfeest van de gemeente Assen.

Contactblad en nieuwsbrief uitgeven

KNNV afdeling Assen en IVN Assen geven samen maandelijks een digitale nieuwsbrief uit. Jaarlijks verschijnt er een gezamenlijk een fraai gedrukte uitgave met een bepaald thema. Vorig jaar was dat het Asserbos.

Samen besturen

Sinds 2009 is er een nauwere samenwerking tussen IVN en KNNV in Assen. De avond van de twee (extra) jaarvergaderingen is in 2016 georganiseerd door IVN Assen en KNNV afdeling Assen samen. De jaarvergaderingen vonden in aparte zalen plaats, gevolgd door een gezamenlijke lezing. Centraal stond het voorstel tot samenvoegen van de besturen van IVN-afdeling Assen en de KNNV-afdeling Assen. Met de samenvoeging is de vorming van een plaatselijke 'groene koepel' een feit. Beide vergaderingen waren hier positief over. Afsgesproken is dat IVN en KNNV in Assen zover samenwerken als de statuten toelaten. Er is nu een gezamenlijk bestuur met 1 voorzitter, 2 penningmeesters, 2 secretarissen en enkele leden die activiteiten regelen.